

Duna–Tisza Közi Falugondnoki Hírlevél

XII. évfolyam, 52. szám

2009/3.

Mi a dolgunk?

Amit a központi akarat a háború óta elvett a falvaktól, a tanyavilágtól, az olyan iszonyú károkat okozott vidéki világunkban és a lelkekben, hogy a falu- és tanyagondnoki szolgálatok állami támogatása nem jelenthet erkölcsi alapot arra a mindenkori állami hatalomnak, hogy aggályosan méricskélje: Julis néni havonta hányszor mehet be falubusszal a városba, és rászorult-e valójában? – írta Kemény Bertalan a Falugondnokok Hírlevelében 2005-ben megjelent írásában.

A falugondnoki munka a kiskisfalvakban és a tanyavilágban mára már hiánypótló, nélkülözhetetlen tevékenységgé vált. Sok helyen „egyszemélyes intézményként” működik a falugondnok pótolva a hiányzó szolgáltatásokat. Míg az iskola, óvoda, posta, a specializációs kényszer miatt egyre távolabb kerül a kiskisfalvaktól, a falugondnoki szolgálat a falu saját intézménye, feladatait helyben kell meghatározni. Ehhez figyelembe kell venni a falugondnok személyiségét, a falu szükségleteit, érdekeit is. A falugondnoki szolgálat az emberi munka hatékonyságát a különféle jellegű tevékenységek egyesítésével képes növelni, nem a specializáció, szakosodás által. A falugondnok a településen „általános mindenes”.

Mivel a települések és szükségleteik is sok féleké lehetnek, természetes, hogy a falugondnok, mint ember is különféle képességekkel, adottságokkal rendelkezik. Gáspár Mátyás közigazgatási szakértő foglalta össze és csoportosította először a falugondnok sokrétű feladatait. Nyolc csoportba szedte, s 54 pontban sorolta fel a falugondnok által elvégezhető feladatokat. A személyszállítás, árubeszerzés, szállítás, közmunkák és közmunkások irányítása, közművelődés, kultúraszervezés, egészségügyi, szociális szolgáltatás, helyi gazdaság, vállalkozás segítése, (Folytatás a 2. oldalon.)

Kölcsey Ferenc:

Huszt

*Bús düledékeiden, Husztnak romvára megállék;
Csend vala, felleg alól szállt fel az éjjeli hold.
Szél kele most, mint sír szele kél; s a csarnok elontott
Oszlopi közt lebegő rémalak inte felém.
És mond: Honfi, mit ér epedő kebel e romok ormán?
Régi kor árnya felé visszamerengni mit ér?
Messze jövőddel komolyan vess össze jelenkort;
Hass, alkoss, gyarapíts: s a haza fényre derül!*

Fotó: Bozóki Imre

Eljöttek a borsodiak

Április utolsó hétvégéjén egyesületünkhez látogatott a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Tanya- és Falugondnokok Egyesülete 20 fős csoportja.

Pénteken a Jász-Nagykun-Szolnok megyei Cserkeszőlőre érkeztek, ahol megismerkedtek a településsel, a tanyagondnoki munkával Lászlóné Zsírós Mária vezetésével, a gyógyfürdővel és Szokolai Lajos polgármester vezetésével a helyiek közül sokaknak munkát adó Mini Plast gyárral. A látogatás a Bács-Kiskun megyei Szentkirályon folytatódott, ahol Szabó Gellért polgármester mutatta be a települést. Megismerkedhettek a látogatók Benkovics Tibor és Varga Béláné Erzsike tanyagondnok munkájával is. Türelmetlenül várták a vendégeket Csemőn, ahol Bartha Alajosné polgármesterasszony, Turcsán István és Szűcs Ferenc tanyagondnok kalauzolta a falugondnokokat. Borkóstolón vettek részt Huszár Sándor borospincéjében, s a házigazdák egy-egy üveg bort palackoztattak a borsodi tanyagondnokok tiszteletére.

Szombaton reggel a bugaci község-házán két polgármester, a bugaci Szabó

László és a bugacpusztaházai Berczeli István köszöntötte a vendégeket. A helytörténeti gyűjtemény megtekintése után pusztai program, lovasbemutató következett. Az 56-os Múzeum és a Csete György által tervezett kápolna felkeresése sem maradt ki a programból, majd Csólyospálos polgármestere Á. Fűrűs János köszöntötte a közösségi házában a vendégeket, akik megismerték Seres Ferenc tanyagondnok munkáját is. A település (templom, tejcsarnok) megtekintése után ebéddel kedveskedtek a házigazdák. Ebéd közben a helyi tambura zenekar műsorát hallgathat-

ták. Gyorsan eltelt az idő, de még várta vendégeinket az Ópusztaszeren a Nemzeti Emlékpark. Innen visszatérve egy közös vacsora és beszélgetés volt Kecskeméten a Kisbugaci Csárdában a két egyesület tagjai közt.

Vasárnap délelőtt borsodi kollégáink Kecskemét városközpontjában sétáltak, majd meglátogatták a Szórákaténusz Játékmúzeumot és a Bozsó Gyűjteményt.

Bízunk abban, hogy lesz folytatása a látogatásnak, s jó együttműködés alakul ki a két egyesület között.

(zelenák)

(Folytatás az 1. oldalról)

egyéb feladatok (tájékoztatás, segítség hivatalos ügyek intézésében). Mára több százra nőtt a vállalható falugondnoki feladatok száma.

Egy-egy falugondnoki szolgálat tevékenység-struktúrájának kialakítása hosszabb folyamat. A kialakult tevékenységek sora azonban nem statikus, a változó szükségletekkel dinamikusnak kell, hogy változzon. A falugondnoki tevékenység addig lesz hatékony, vagyis a helyi társadalmat jól szolgáló és építő, amíg a falugondnokok munka- és feladatköre nyitott, nem írható le pontosan, csak körvonalazható. Vagyis ha a falugondnoknak mindig nagyobb a mozgástere, mint amit betölteni képes. A falugondnoknál a sokoldalú kreatív személyiség nagy előny, rugalmas, sokirányú cselekvési lehetőségre ad módot.

Fontos, hogy a falugondnok képes legyen – többek között – a kistelepüléseken és a tanyavilágban végzendő alapfokú szociális szolgáltató feladatok ellátására, a hivatalokkal, intézményekkel, szervezetekkel való kapcsola-

lattartásra, a rászorulóknak megfelelő segítségnyújtásra, emberi kapcsolatok ápolására a település lakosaival, hagyományok, összefogások erősítésére, közösségi alkalmak megteremtésére. A falugondnok, sokrétű munkája révén olyan kapcsolatrendszerbe kerül a település egészével, ami előnyt jelenthet számára egy olyan falugondnokkal szemben, aki kizárólag szociálpolitikai feladatokat lát el.

A falugondnoki mikrobusszal munkát végző falugondnok olyan rendszeres kapcsolattartást tesz lehetővé, mely a helyi társadalom külső kapcsolatrendszerének bizonyos mértékű helyreállítását eredményezheti.

Egyes munkahelyeken, ahol nincsenek tisztában a falu- és tanyagondnoki munka lényegével, a falugondnok feladataival, beszkatylázzák a falugondnokot: a sokrétű munka helyett kizárólag sofőrként, házi gondozóként, vagy egyszemélyes köztisztasági vállalként azonosítják. Talán a leggyakoribb probléma – egy meglévő szociális intézménybe integráltan – a tanyagondnok sofőrré degradálódik. Noha a jogsza-

bály tartalmazza – meglévő intézménybe a tanyagondnoki szolgálat önállóságának megőrzése mellett integrálható.

A szociális intézmény kereteiben történő működés abba az irányba kényszeríti a tanyagondnoki szolgálatokat, hogy döntően a gondozásba vett lakosokkal foglalkozzon a szolgálat, illetve a gépkocsi vezetésére szorítkozzon a tanyagondnok.

A falugondnok munkája során gondot jelent annak a veszélynek a kiküszöbölése is, hogy a falugondnok tevékenysége leszűkül a szociálpolitika területére, egy ágazat képviselőjévé, majd hivatalnokává válik. A lakossággal való életszerű kapcsolata háttérbe szorul, s nemcsak a „falugondnok elv” lényege szenvedhet döntő csorbát, hanem az elburokratizálódás folytán maga a szociálpolitikai gyakorlat is.

Kerülni kell a két végletet: egyrészt a lakosság „alul-ellátottságát”, másrészt a szolgálatot túlhasználni, kihasználni akaró tendenciát. E veszélyek elkerülése a munkáltató és a falugondnok közös felelőssége.

Csörszné Zelenák Katalin

Civil szakmai napok

A helyi társadalom fontos ismérve a cselekedni akaró és tudó helyi közösségek, azok hálózata és együttműködésük. Ezért a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete Tiszainokán, Újszilváson, Ágasegyháza, Domaszéken és Gyulán Falugondnokok a civilekért – Civil együttműködés címmel szakmai napot szervezett falu- és tanyagondnokoknak, valamint falugondnokok települések civil szervezeteinek. A találkozók célja a falugondnokok és a településeken működő civil szervezetek kapcsolat-építése, az együttműködés lehetőségeinek feltérképezése. Az elhangzott jó egyesületi gyakorlatokból, sikeres programokból Civil példa-tár címmel kötet készül, melyet a falu- és tanyagondnokokhoz, illetve a civilekhez is eljuttatunk.

Tiszainoka

Gyula

Domaszék

Újszilvás

Ágasegyháza

(A program a Nemzeti Civil Alapprogram Civil Önszerveződés, Szakmai és Területi Együttműködés Kollégiuma támogatásával valósult meg.)

Látóúton Borsod-Abaúj-Zemplén megyében

Várak jegyében vártunk

A Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének látótúja a „várak” jegyében telt, hiszen mindannyian arra vártunk, talán a következő év könnyebb, jobb lesz.

Ha jobb nem is lett, most mégis kiléphettünk kicsit, három napra, a vállunkra nehezedő terhek alól és újabb településekkel, falugondnok kollégákkal ismerkedhettünk meg. Segítségükkel betekintést nyertünk a településeik szerkezetébe, az ott élő emberek mindennapi örömeibe, gondjaiba.

Idén Borsod-Abaúj-Zemplén megyébe látogattunk el az NCA támogatásával. Kecskemétről indult csapatunk, felvértelve egy kis hazai inni és ennivalóval és otthonról hozott élményekkel, gondokkal. Az út beszélgetéssel, az elmúlt év jó és rossz tapasztalatainak megvitatásával, az előttünk álló programok ismertetésével indult.

Első állomásunk Szerencs volt, ahol a csokoládégyár boltjából beszerezhattük az ajándékba, vagy fogyasztásra szánt csokoládékat, majd megnéztük a szerencsi várat és környékét. Következő állomásként Arkára látogattunk, ahol a település falugondnoka, egyben polgármestere Varannai László fogadott és vezetett körbe bennünket a településen. A sorban a boldogkői vár megtekintése következett, melynek bevétele nem okozott különösebb nehézséget, viszont a környék szépségétől nehéz volt megválni, így a látványt igyekeztük fényképek formájában hazahozni magunkkal. A vacsorát, a szálláshelyet is biztosító Háromhútnál költöttük el, ahol a Verbovszky Károly falugondnok-polgármester mutatta be településeit: Óhutát, Középhutát, illetve Újhutát.

A második nap madárcsicsergéssel, patakcsörgedéssel köszöntött ránk, hogy újult erővel újabb várakat vegyünk be. Széphalom Magyar Nyelv Múzeumával, illetve Kazinczy Ferenc emlékhelyével lopta be magát szívünkbe. Bózsván ízelítőt kaptunk a vaddisznótenyésztés mindennapjaiból, tündéri vadmalacokat, és „zselézett hajú”

Regéc vára

felnötteket egyaránt láthattunk. Füzérradványban köszöntött ránk az ebédidő és farkas étvágyunkat tovább fokozta a közmunkások által összegyűjtött gyümölcsök ízvilága. Helyi specialitással, sztrapacskával tömhettük meg pocakunkat, majd levezető sétánkon a Károlyi kastélyt és kertjét járhattuk be. A Füzéri várat harc árán még senki sem vette be, és mire feljutottunk, már mi is csak békésen pihegtünk. Akinek még maradt ereje az kipróbálhatta milyen érzés kalodába zárva lenni. Jelentkező akadt bőven, de senki sem találta kényelmesnek, még egy fotó erejéig sem. Göncön a tájházat néztük meg, majd Vizsoly templomában a bibliakészítésről hallhattunk előadást. Tolcsván a Kiss István pincészet boraival ismerkedtünk vacsora közben és találkozhattunk a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Tanya- és Falugondnokok Egyesületének tagjaival. Köszönjük nekik a szép estét.

A látótút utolsó napja „Emesétől”, a szálláshelyektől való búcsúzással indult, és mivel lábunk az alföldi sík terephez szokott, az utolsó vár bevétele már igénybe vettük egy katonai UAZ-t is. Az UAZ platója, ha lehet még közelebb hozott bennünket egymáshoz. Miután a kocsit vezető falugondnok kolléga a visszaút előtt elárulta, hogy a polgármester előző évben az Y kanyarban felborult az IFA-val, a lefele menet még izgalmasabban telt. Regéc várában kicsit hosszabban időztünk, és itt is, mint minden helyszínen sok információt kaphattunk a helyi viszonyokról, a műemlékek helyreállításának, feltárásainak nehézségeiről, az összefogásról ami, lehetővé tette a helyreállítás megkezdését. Tokajban költöttük el ebédünket és hazafelé vettük az irányt, hiszen már mindenki fáradt volt, és másnap reggel ismét hadrendbe várt bennünket településünk apraja nagyja.

Együtt a csapat (Fotók: Sümeginé Ország Edit)

Bozóki Imre tanyagondnok

Baranyából az Alföldre

Megtaláltuk a közös hangot

A Baranya Megyei Falugondnokok Egyesületének tagjai látogattak el hozzánk március 20-án és 21-én, hogy két élménydús napot töltsenek el velünk és megismerkedjenek néhány alföldi sajátossággal, nevezetességgel, egyesületünkkel és persze itt dolgozó tanya és falugondnokok munkájával.

Vendégeink a látogatást pénteken Ordason, a festői szépségű kis Duna melletti településen kezdték, ahol Szabó Zsolt polgármester és Risecskin Dénes mutatta be a települést. Ezután a Pest megyei Lórévre látogattak el a baranyai egyesület tagjai, ahol a szerb nemzetiségi hagyományokkal is megismerkedhettek. Alexov Lyubomir polgármester, Bogdán Zsigmond falugondnok, a körjegyző és a képviselőtestület tagjai fogadták a látogatókat. A település megismerése, a falubeli séta után ebéddel vendégelték meg a baranyai falugondnokokat.

Este érkeztek meg Kecskemétre ahol a szállások elfoglalása után

egyesületünk vezetőségével találkoztak, s egy kellemes vacsora jó alkalom volt az ismerkedésre. A tavalyi látót kapcsán többen ismerősként üdvözölték egymást, nagy öröm volt a viszontlátás. Gyorsan megtaláltunk a közös hangot és örömmel elevenítettük fel a tavalyi baranyai kirándulás emlékeit. Vacsora után elkísértük vendégeinket a szállásukra és ott még jó pár órát beszélgettünk, munkáról, családról, élményekről, tapasztalatokról. Szinte kifogyhatatlanok voltunk a témákból.

A szombat városnézéssel kezdődött, hisz' Kecskeméten is van sok olyan látnivaló, amit az ide érkezőknek érdemes megnézni. Ebéd után kiruccantunk Fülöpjakabra, ahol Csáki Béla polgármester és Polyák Tibor tanyagondnok mutatta be a települést, a tanyagondnokságokat és a civil szervezeteket. Vendégeink Kerekegyházán a Rendek tanyán folytatták a tanyavilággal való ismerkedést.

Reméljük, hogy továbbra is kapcsolatban maradunk.

Kovácsné Kacz Erika

Vége a képzésnek

Szeptembertől vettünk részt Tanya- és falugondnoki képzésen. Huszoneggyen voltunk az ötödik csoportban, ránk ragadt az „alföldi” csoport elnevezés. Amit büszkén vállaltunk, mert mindannyian az Alföldről kerültünk a csoportba.

Többen úgy indultunk a képzésen, hogy volt némi gyakorlatunk, de itt tudtuk meg igazán mire is vállalkoztunk. Végig segítettük egymást a képzés nehézségein, osztoztunk sikereken, örömeiben. Meg tudtuk beszélni tapasztalatainkat, többnyire kikértük egymás véleményét. A vége közeledtével egyre jobban éreztük a vizsga súlyát.

Megfeleltünk-e az elvárásoknak? Sikerült!

Ezúton szeretném megköszönni az egyesület és a senior tanya- és falugondnokok segítségét. Köszönjük oktatóinknak a kitartó munkát. Külön köszönet „a mi Rozikánk” a sok gondoskodásért.

Remélem, gyakran halljuk és látjuk egymást.

Suba László

Homoródkarácsonyfalvi előadások

Április végén Homoródkarácsonyfalván tartott továbbképzést a Romániai Falugondnokságok Szövetsége Balázs Sándor vezetésével. A képzésen Kemény Bertalanra a falugondnokság alapítójáról is megemlékeztek. Bemutatták a Hargita megyében megvalósuló falugondnoki programot, melyet a Caritas 2005-től a polgármesteri hivatalokkal együttműködve végez.

„A szükség közlő látszik” – így szól a Caritas mottója, s ennek az elvnek megfelelően végzik falugondnoki munkájukat is. A falugondnokság céljaként az elszigetelt, vagy kistelepülések társadalmi hanyatlásának megállítását; az életfeltételek javítását, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés elősegítését; a szociális alapellátások kiépítésének elősegítését,

a települési funkciók bővítését; jobb életminőség elérését, a fiatalok vidéki kötődésének erősítését fogalmazták meg. Legfontosabb falugondnoki feladat az elszigetelt közösségek kohéziójának megerősítése, helyi összefogásra való ösztönzés. Ezt több hozzászólás is megerősítette.

Néhány izgalmas előadás vázolta fel a falugondnoki cselekvés lehetőségeit. Kolumbán Gábor a falugondnokság és a vidékfejlesztés kapcsolatáról, Sándor Szilárd Jobbágyfalva-Nyárádszeredai unitárius lelkész pedig a falugondnoki szolgálat etikájáról tartott referátumot.

Erre a rendezvényre kapott meghívást egyesületünk is, hogy beszélgethessünk az együttműködés lehetőségeiről.

(zelenák)

Sikeres uniós pályázataink

Visszaszerzett önbizalom

Talán most minden eddiginél nagyobb várakozás övezi a képzési/átképzési, foglalkoztatási, rehabilitációs, alternatív munkaerő-piaci módszereket felvonultató programokat. Mikor lenne igazán létkérdés, ha nem most, a világgazdasági válság idején a reintegráló projektek eredményessége?

N apról napra több cég, sok álláshely megszűnéséről lehet hallani. Egyre szélesebb társadalmi rétegeket érintve, városban, vidéki térségekben egyaránt. Falvakban, a településektől távoli lakott helyeken még összetettebb ez a probléma, hiszen az itt élőknek fokozottan kilátástalan helyzet új munkahelyet találni. A tömegközlekedési járatok, munkásbuszok megszüntetésével számukra megoldhatatlan feladat az egyre messzebb fellelhető álláshelyek betöltése. Számukra az egyetlen esély a munkaerő-piaci reintegrációra a helyi munkahelyeket létrehozása és az átképzés.

E komplex társadalmi feladatban a civil szektor is hatékony munkát végez. Ehhez megfelelő pénzügyi háttérrel biztosítanak számukra az Európai Unió Európai Szociális Alapjából finanszírozott pályázati lehetőségek. Jó példa erre a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete, mely 2005 óta már a második uniós pályázatát valósítja meg megcélózva az aprófalvakban és a tanyavilágban élő nők munkavállalásának, illetve új munkahelyek létrehozásának ösztönzését.

Az első, Fülöpháza, Kunbaracs, Harkakötöny, Fülöpkab, Ordas és Újszilvás településekkel együttműködve megvalósított, 2008-ban befejeződött, HEFOP program tapasztalatai alapján fenntarthatónak bizonyult a kezdeményezés. A programba bevont 15 nő 70 százaléka a képzés, munkatapasztalat szerzés, a támogató szolgáltatások és helyi önkormányzatoknál tanyasegítői, illetve közösségsszervezői munkakörben történő foglalkoztatás eredményeként a mai napig aktív résztvevője a munkaerőpiacnak. A hölgyek egybehangzó visszajelzése alapján a rövidebb-hosszabb elszigetelődés, a folyamatos sikertelenség, haszontalanság érzés után a saját szemükben is felértékelődtek. Megélhették a sorsközösség felszabadító élményét. Megnőtt az önbecsülésük, önbizalmuk. A kudarcűrő képességük javult. Határozottabbakká váltak. Elvárásaik lettek maguk és a környezetük felé. Olyan belső ösztönzők ezek, melyek motivációt adnak a számukra megfelelő, méltóságot adó, személyiségüket kielégítő hivatás megtalálásához. Racionálisan gondolkodnak. Elérhető célokat tűztek ki maguk elé. Tisztában vannak azzal, hogy a megkezdett folyamat fenntartásáért maguknak kell tenniük. Többen kedvet kaptak a tanulásra. Kereskedő-, boltvezető-, dajka-, logisztika-, ECDL tanfolyamok elvégzése, személygépkocsi-vezetői engedély megszerzése.

Többen továbbra is a projektbeli foglalkoztatójuknál dolgoznak az eddigivel azonos, vagy hasonló munkakörben. Jó példa erre egyesületünk „pénzügyminisztere”, aki a program indulása óta a szervezet nélkülözhetetlen, oszlopos tagjává vált. A csoportból néhányan más területen tudtak elhelyezkedni. Akad olyan is, aki – immár kitartóan – továbbra is álláslehetőséget keres.

Az egyesület hasonló céllal 2008-ban újabb TÁMOP projektet indított, ahol immár 25 hátrányos helyzetű kistelepülésen élő hölgy munkavállalási esélyein próbál javítani Kiskunmajsa környékén. A Tanyagondnokokkal a külterületen és a tanyavilágban élők munkavállalásának elősegítéséért című programunkba a városon kívül Csengeléről, Szankról, Csólyospálosról, Ópusztaszerrel, Balástyáról, Borotáról és Kisszállásról vontunk be tette kész hölgyeket. Nőket, akik sok év után arra vállalkoztak, hogy tegyenek valamint saját elhelyezkedési esélyeik érdekében. Tanulnak és munkatapasztalatot szereznek. A képzés három hónapja alatt már az is kiderült számukra, hogy meglehetősen keserű ez a vállalkozás. Nemszeretem tárgyak – örömteli foglalkozások, szerethető oktatók. Tanulás, rendszeres számonkérés, vizsgadrukk – rácsodálkozás az új információkra, magánéletben is használható ismeretek. A csoport összecsiszolódásából fakadó feszültségek – új ismeretségek, barátságok születése. Sorolhatnánk, de talán megéri. Hiszen az így képződő dajkákat több településen már valós álláslehetőséggel kecsegtetik, mert a projekt szerencsés módos egybeesik több bölcsőde- és óvodafejlesztési, -bővítési programmal. Van, aki más munkahely iránt érdeklődik, de a képzés során kintart. Elvégre mégis csak egy szakmát szerez.

Az eddigi tapasztalatok alapján a hölgyek közül lesz, aki úgy érzi majd, megtalálta a helyét. És olyan is akad majd, aki úgy gondolja, a munkájánál többre hivatott. Aki elhatározza, hogy továbbképzzi magát, és megfelelőbb munkát keres. És persze olyan hölgy is akad, akit továbbra is visszafognak a körülményei. Mert hiába a visszaszerzett önbizalom, a magabiztosabb fellépés, a magukba vetett hit, az álláskeresés lehetőségeinek széleskörű ismerete, az új szakma, ha a lakóhelyük foglalkoztatási lehetőségei egyre inkább beszűkülnek.

Ezek a tényezők túlnőnek a projektek beavatkozási lehetőségein. Ezen változtatni sajnos a civilek nem tudnak. Jelenleg csak annyit tehetnek, hogy a programban részt vett embereket információs szolgáltatásaik keretében továbbra is támogatják a munkaerő-piaci reintegrációban.

Tóth Márta

Ösztönzés? Létszükséglet? Kényszer? Az érem két oldala

Május 14-15-16-án Kolozsváron jártunk a Mit? – Hol? – Hogyan? című tapasztalatcserén. A találkozó célja a civil szervezetek – a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete, valamint erdélyi magyar civil szervezetek – európai uniós projektekből szerzett tapasztalatainak egy konferencia keretében történő átadása volt.

Elsőre bizonyára furcsának tűnhet, hogy a konferencia a vitaindító kérdése így hangzott: Pályázzunk, vagy ne pályázzunk? (Főleg, ha nem feledkezünk meg arról sem, hogy a konferencia megrendezését szintén egy sikeres NCA pályázat tette lehetővé.)

A kérdésre számomra a vártnál hevesebb, egymással ellentétes érvek és ellenérvek fogalmazódtak meg. A résztvevők köre két csoportra oszlott, a „pályázatpártiakra” és az „ellenzőkre”. Bevallom őszintén, jómagam is azok táborát gyarapítottam, akik szerint a civil szervezeteknek nem az európai uniós pályázati rendszerből kell a forrásokat biztosítani. Miért vélekedek úgy, hogy a civil szervezetekre nincs jótékony hatással a pályázati rendszer? Az érvekből (a tapasztalt rossz példák) összegyűjtöttem egy csokorra valót:

- A civilek a pályázat tárgyának és nem alanyának tekintik a célcsoportot.
- A projekttevékenység nem az alapszabályban megfogalmazott célokat szolgálja.
- A szervezet tevékenységét (szükség esetén az alapító okiratot is) alakítják a pályázati lehetőségekre.

• A projektek konkrét célt nem tartalmaznak, a pályázás divatjának hatására készültek.

• A pályázat csupán kényszerből született, mert az irodát fenntartani, a kollegák bérét utalni más forrásból nem tudják.

• A pályázat útján elnyert pénz gyakran féltékenységet, irigységet generál.

• Likviditási problémákat okozhat a projektek utófinanszírozása, a kifizetések késlekedése.

Mint mindennek, ennek az éremnek is két oldala van. A pályázatpártiak legalább annyi érvet tudtak felhozni a maguk igaza védelmére, mint az ellenzők. Nézzünk ezekből is egy párat:

• Olyan projektek megvalósítására nyílik módjuk a pályázati forrásból, melyet saját erőből megvalósítani nem tudtak volna.

• Célcsoportjuk igényeit, érdekeit magasabb szinten képesek kielégíteni.

• Pályázatokból részben finanszírozni lehet a kollegák bérét, az irodabérleti díjak, a honlap-készítést stb.

A következőkben foglaljuk össze azokat a megállapításokat, melyekben a két tábor a vita eredményeként megegyezett.

Mikor indítsunk projektet?

Ha a feladat, melyet meg akarunk oldani: a szervezet küldetéséből, stratégiájából következik; szervesen illeszkedik szervezetünk céljaihoz, ilyen feladatok elvégzésére szerveződünk; sikerrel befejezhető.

Csak olyan projekteket indítsunk, illetve csak olyan projektben vegyünk részt, melyeknek a céljai hasznosak, értelmesek, a céljai személyes értékrendünkhöz kapcsolhatók, melyben szívesen dolgozunk.

Mikor ne indítsunk projektet?

• Ha a megoldás egyszerűbben is elérhető;

• ha szervezettől idegen a tartalma;

• ha nem vagyunk felkészültek rá (szakmai ismeretek, erőforrások);

• ha kizárólagos célunk, hogy ezzel akarjuk láttatni a közösség előtt fontosságunkat;

• ha nincsen valódi célcsoport, felhasználó, esetleg a projektből csak nekünk van hasznunk;

• ha az így kapott forrásokkal más, esetleg korábbi, sikertelen akciókat akarjuk tisztára mosni.

Be kellett látnom, hogy az érem „két” oldala tulajdonképpen ugyanaz az oldal, csak más szempontból, más-honnan tekintve. Engem sikerült meggyőzni, a hitemet visszaadni, hogy civil szervezeteknek is lehet és kell küzdeni az Európai Unió forrásaiért.

A kulcsszó projektek tervezéséhez: **Önkontroll!**

Az ERMACISZA vezetője szerint önerőből is meg tudunk csinálni sok mindent. Nem baj, ha pályázzunk, de saját munkánk sikerét ne tegyük ettől függővé. Volt a résztvevő civil szervezeti vezetők között, aki azt hangsúlyozta: fontos, hogy a pályázat a közösséget szolgálja. Valós igény, valós cél legyen mögötte, emberek maradjanak mögötte, s fontos, hogy a pályázati pénz ne züllessze szét a közösséget.

Végkövetkeztetésként megfogalmazódott: a pályázatok írásakor legyen cél, mit akar a szervezet, hova akar eljutni. A pénz eszköz legyen, ami egy jó célt szolgál! S fontos, hogy amit megvalósítottunk, fenn tudjuk tartani.

Úgy gondolom, hogy a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete, valamint Az ERMACISZA által szervezett konferencia elérte célját: a jó példák az együttműködés fontosságára, az emberi értékek figyelembe vételére hívták fel a figyelmet.

Moiskó Csilla

Kishegyesen jártunk

Május 23-án egyesületünk 15 tagja Kishegyesre látogatott a Nők Kishegyesi Fórumához. A találkozót a két szervezet tagjainak ismerkedése, barátkozása céljából, a 2008. április 20-án megkötött együttműködési megállapodás értelmében, a 2009. évi együttműködés keretében szerveztük.

A Nők Kishegyesi Fóruma nonprofit szervezetként 2002. október 17-én jött létre. Az alakuló közgyűlésen 32 nő vett részt. Jelenleg 52 tagot számlálnak. A Fórum fő tevékenységi formái: a gyerekekkel és az ifjúsággal

való foglalkozás, az idős háztartásokkal való törődés, a csökkentett képességgel élő személyekkel való foglalkozás, a nők társadalmi helyzetének javítása, valamint projektumok kidolgozása és a civil szféra más szervezeteivel való együttműködés.

Elsődleges feladatuk a nők – főként a faluban élő nők – társadalmi helyzetének javítása, társadalmi életbe való bekapcsolásuk, egészségügyi felvilágosításuk. Különböző szemináriumokon, edukációkon való részvétellel serkenteni magabiztosságukat, saját értékeik felismerését.

Köszöntünk benneteket!

Új falu- és tanyagondnokok vizsgáztak térségünkben és képzett falu- és tanyagondnokként folytathatják a jövőben munkájukat településükön.

Jász-Nagykun-Szolnok megyéből: Balázs Istvánné – Cserkeszőlő, Illés Mihály – Solnok, Kovács Jánosné – Mezőhék, Nagy Melinda – Tiszasüly.

Bács-Kiskun megyéből: Csorba Tamás – Helvécia, Bíró Zoltán – Kelebia, Pécsi Zsolt – Szakmár, Suba László – Csengőd, Dorcsák Józsefné – Fülöpháza, Piukovics Mihályné – Mátételke, Kovács Sándor – Tompa, Tercsi István – Ágasegyháza, Dervaderics Gábor – Mélykút.

Pest megyéből: Kovács Lászlóné – Albertirsa, Tóth Ferenc – Kocsér, Bakos Ferenc – Nyársapát.

Békés megyéből: Horcsák János – Kondoros, Csipai Józsefné és Holeczka József Lajos – Pusztaföldvár, Mladonyiczki Zoltán – Magyardombegyház, Zátonyi János és Dernovics László – Szarvas, Márkus János Sándor – Kétsoprony, Gilik László – Kamut, Lászk Anna – Pusztatöltés, Paluska János – Csabacsüd.

Csongrád megyéből: Karácsonyi Gergely és Csányi Imre – Szatymaz, Szalai Vilmosné – Ópusztaszer, Bodnár József – Fábiánsebestyén, Szabó Mihály – Kövegy, Marton Géza – Nagymágocs, Zsirmik Beáta – Felgyő, Fodor Zsolt – Röske, Kálmán Gábor – Bordány.

Hírek

A Rádió7-ben

A falu- és tanyagondnokságok működéséről volt szó a napokban a hódmezővásárhelyi székhelyű Rádió7 műsorában, melynek meghívott vendége volt Csörsz Zelenák Katalin, a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének ügyvezetője, aki Arany-Tóth Attila kérdéseire válaszolt.

– Ha egy település esze a polgármester, úgy a falugondnoknak a település lelkének kell lennie – idézte fel Kemény Bertalan szavait a műsor vezetője, Arany-Tóth Attila. Erre a munkára az embereket szerető, velük foglalkozni tudó személy alkalmas. A műsorban szó volt a falugondnoki szolgálatok indulásáról, a falu- és tanyagondnokok munkájáról, a falugondnoki szolgálatok alapvető munkaeszköze, a mikrobusz beszerzéséről és a szolgálatok költségvetéséről. A települések korábban pályázhattak falu- vagy tanyagondnoki gépjárművásárláshoz nyolcvan százalékos támogatásra az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében. Működő tanyagondnoki szolgálatonként kétfélmillió forint állami normatívát igényelhetnek a települések a tanyagondnokságok működtetésére, amely az összes szükséges költség kétharmada. A falu- és tanyagondnokok tartják a kapcsolatot a külterületen élőkkel, iskolába viszik a gyerekeket, elviszik a leveleket a postára, ha kell, segítenek beadványt írni, és informálják a települések vezetését a külterületek helyzetéről, az ott élők gondjairól.

Mihály Lilla – aki telefonon kapcsolódott be a műsorba –, Mindszent tanyagondnokaként közel 10 ezer hektáros területen látja el munkáját, ahol 228 polgár tartozik hozzá. Segít a mindennapi ügyek intézésében, és az itt élők már családtagnak tekintik. Munkája során egy korábban hajléktalan férfit sikerült egy tanyára költöztetnie, ahol azóta termeléssel foglalkozik.

Vannak települések – így Hódmezővásárhely is –, ahol a tanyagondnoki munkát a mezőőrök és a külterületi koordinátorok bevonásával látja el a település, és ezek a formák is jól működhetnek.

A Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének 2008. évi közhasznúsági jelentése

A) Számviteli beszámoló:

ezer FT-ban

Mérleg

Sor-szám	A tétel megnevezése	Előző év 2007	Előző év(ek) helyesbítései	Tárgyév 2008
a	b	c	d	e
1.	A. Befektetett eszközök (2-5 sorok)	1 144	0	668
2.	I. IMMATERIÁLIS JAVAK	213	0	164
3.	II. TÁRGYI ESZKÖZÖK	931	0	504
4.	III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	0	0	0
5.	B. Forgóeszközök (6-9 sorok)	7 478	0	23 231
6.	I. KÉSZLETEK	0	0	0
7.	II. KÖVETELÉSEK	0	0	0
8.	III. ÉRTÉKPAPIROK	0	0	0
9.	IV. PÉNZESZKÖZÖK	7 478	0	23 231
10.	ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) ÖSSZESEN (1.+ 5. sor)	8 622	0	23 899
11.	C. Saját tőke (12.-16. sorok)	6 150	0	21 302
12.	I. INDULÓ TŐKE	20	0	20
13.	II. TŐKEVÁLTOZÁS/EREDMÉNY	12 346	0	0
14.	III. LEKÖTÖTT TARTALÉK	0	0	0
15.	IV. TÁRGYÉVI EREDMÉNY ALAPTEVÉKENYSÉGBŐL (KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉGBŐL)	- 6 216	0	15 152
16.	V. TÁRGYÉVI EREDMÉNY VÁLLAKOZÁSI TEVÉKENYSÉGBŐL	0	0	0
17.	D. TARTALÉK	2 456	0	8 688
18.	E. CÉLTARTALÉKOK	0	0	0
19.	F. Kötelezettségek (20.-21. sorok)	16	0	39
20.	I. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	0	0	0
21.	II. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	16	0	39
22.	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN (11.+17.+18.+19. SOR)	8 622	0	23 899

Tájékoztató adatok:

A. Pénzügyileg rendezett személyi jellegű ráfordítások	
1. Bérköltség	8 651
Ebből: - megbízási díjak	3 003
- tiszteletdíjak	0
2. Személyi jellegű egyéb kifizetések	19
3. Bérjárulékok	2 588
B. Pénzügyileg rendezett anyag jellegű ráfordítások	0
C. Értécsökkenési leírás	826
D. Pénzügyileg rendezett egyéb jellegű ráfordítások	29 501
E. A szervezet által nyújtott támogatások (pénzügyileg rendezett)	0
F. Tárgyévben kiutalt 1% összege	251

B) A költségvetési támogatás felhasználása:

Az egyesület munkáját pártoló tagként támogató önkormányzatok 2008-ban:

Ágasegyháza, Ambrózfalva, Ásotthalom, Bácsalmás, Bácsszentgyörgy, Bácsszőlős, Balástya, Ballószög, Balotaszállás, Bócsa, Bordány, Borota, Bugac, Bugacpusztaháza, Cibakháza, Csánadalberti, Csárdaszállás, Csemő, Csengele, Csengőd, Cserkeszlő, Csikéria, Csólyospálos, Dóc, Domaszék, Drágszél, Eperjes, Forráskút, Fülöpháza, Fülöpkab, Fülöpszállás, Harkakötöny, Homokmégy, Hunyadfalva, Imrehegy, Jakabszállás, Kalocsa, Kardos, Kelebia, Kéleshalom, Kerekegyháza, Kétpó, Kisdombegyház, Kiskunmajsa, Kisszállás, Kömpöc, Körös-szögi KKT Szarvas, Kult.Sport KHT Kaszaper, Kunadacs, Kunbaracs, Kunfehértó, Kunpeszér, Kunszállás, Ladánybene, Lórén, Magyardombegyház, Mártély, Mezőhegyes, Mindszent, Baptista Egyház-Kiskörös, Mórahalom, Mórícgát, Nagyrév, Nyárlőrinc, Ópusztaszer, Ordas, Örménykút, Öttömös, Páhi, Pusztamérges, Röske, Ruzsa, Sarkadkeresztúr, Szakmár, Szank, Szatmaz, Szentkirály, Csongrád, Tarhos, Tiszainoka, Tiszajenő, Tiszakürt, Tiszaszentimre, Tompa, Újszalonta, Újszilvás, Újtelek, Üllés, Vasad, Zsana, Zsombó, Sándorfalva. Nem pénzbeli támogatást adott még: Kunfehértó, Örménykút, Mindszent, Kiskunmajsa, Csengőd, Imrehegy, Kunszállás, Csengele, Röske, Csemő, Tiszakürt, Csárdaszállás, Tarhos, Öttömös.

D) Kimutatás a cél szerinti juttatásokról:

Egyesületünk 2008-ban cél szerinti juttatásban részesítette:

- Tóth Erzsébet a vajdasági Női Fórum tagjának gerincműtétjének támogatása - 20 ezer Ft értékben

A közhasznú tevékenység keretében az egyesület tagjainak, valamint az egyesület működési területén dolgozó falugondnokoknak, önkormányzatoknak és intézményeknek nyújtott cél szerinti juttatások (adómentes nem pénzbeli szolgáltatások):

- Falugondnoki találkozókra való részvétel
- Szakmai továbbképzéseken való részvétel
- Családi nap
- Baranya megye – tapasztalatcsere, látóút
- Lakitelek Népfőiskola - 3 napos szakmai továbbképzés
- Duna-Tisza Közi Falugondnoki Hírlevél
- Pályázati tanácsadások igénybevétele
- Szakmai konzultáció, tanácsadás igénybevétele
- Szakmai programokon, konferenciákon való részvétel
- Továbbképzéseken való részvétel
- Pályázati, fejlesztési programokban való részvétel

E) Kimutatás a kapott támogatásokról (folytatás):

Felhasználásuk a megkötött pályázati szerződések alapján történt, illetve folyamatosan történik.

Egyesületünk az 1 %-ból 2008-ban 251 116,- Ft összeget kapott.

Ezen támogatást egyesületünk a 2008 évi Falugondnoki Kalendárium megjelentetésére fordítja.

F) Kimutatás a vezető tisztségviselők juttatásairól:

Az egyesület vezetője, valamint vezető tisztségviselői semmilyen pénzbeli, semmilyen természetbeni juttatásban nem részesültek, kivéve azokat a cél szerinti juttatásokat –falugondnoki találkozókra, továbbképzéseken, családi napon, tapasztalatcsere, látóúton, továbbképzéseken, szakmai napon, konferenciákon való részvétel - melyet az egyesület bármely tagja tagsági jogviszonya alapján igénybe vehetett.

G) Beszámoló az egyesület közhasznú tevékenységéről:

- Egyesületünk 1997 novemberében – tizenkét éve – alakult meg Kelebián. Az alakuláskor nem volt még 20 a falugondnokságok száma, ma pedig térségünk (Bács-Kiskun, Csongrád, Békés, Pest, Jász-Nagykun-Szolnok megye) 134 településén 193 falu, illetve tanyagondnokság működik.

(Folytatás a 10. oldalon)

(Folytatás a 9. oldalról)

- Az elmúlt év is eseményekben gazdag volt egyesületünk életében. Közgyűlést 2 alkalommal (évi rendes, tisztújító), elnökségi üléseket tartottunk, képviseltük egyesületünket a falugondnoki rendezvényeken.
- Irodát működtetünk Kecskeméten, az Inkubátorházban.
- Szakmai működésünk érdekében irodánkban munkaszerződéssel, illetve megbízási díjjal folyamatosan foglalkoztattunk munkatársakat.

Információs szolgálat:

- Duna-Tisza Közi Hírlevél megjelenítése tanyagondnokok, önkormányzatok, civil szervezetek, szakemberek részére kéthavonta
- Pályázatfigyelés és tanácsadás
- Tanácsadás: Egyéni tanácsadással is segítettük a falu- és tanyagondnoki szolgáltatók beindítását és a több éve működőket
- Kiadványok, könyvek szerkesztése, megjelenítése: Élni tanulj! kiadvány és szórólap, egyesületünk bemutatása szórólap
- Konferenciákon, kiállításokon és a médiában a falu- és tanyagondnokság képviselője
- Honlap működtetése: www.falugondnoksag.hu, www.tanyagondnoksag.hu
- Térségünk megyéiben részvétel falu- és tanyafórumokon, testületi üléseken
- Minden falugondnoki és tanyagondnoki szolgálat számára elkészítettük a térségben az autókra a falugondnoki és tanyagondnoki matricákat
- Film készítése és bemutatása az MTV 2 televízióban, valamint a RÉGIÓ Filmstúdióban

Térségi, országos rendezvények szervezése:

- Közgyűlés
- Falugondnoki találkozók, szakmai tapasztalatcserék szervezése Csengődön, Imrehegyen, Kunszálláson
- Szakmai napok a tanyabusz pályázathoz: Csengelén, Rösztén, Csemőn, Tiszakürtön, Kecskeméten, Csárdaszálláson
- A már hagyománnyá vált Családi nap megrendezése Kunfehértón
- Lajosmizse – „A családsegítő szolgálatok együttműködése a tanyagondnoki szolgálatokkal” szakmai napon közreműködés
- Fotópályázat tanyagondnokoknak
- A Művelődés hete – a tanulás ünnepe régiós koordinátori feladatok, szakmai napok és rendezvények szervezése: Tarhoson, Öttömösön, Kecskeméten – svájci-magyar szeminárium
- Az egész életen át tartó tanulás népszerűsítése szakmai napok keretében Örménykúton, Mindszenten, Kiskunmajsán, kisfilm készítése

Humán erőforrás fejlesztése, képzés, továbbképzés, látóút:

- Egyesületünk akkreditált felnőttképző intézmény (AL – 1717)
- Öt új falugondnoki továbbképzést akkreditáltattunk
- Szakmai kreditpontos továbbképzéseink

Eredmény levezetés:

ezer Ft-ban

Sor-szám	A tétel megnevezése	Előző év 2007	Előző év(ek) helyesbítései	Tárgyév 2008
a	b	c	d	e
1.	A. Összes közhasznú tevékenység bevétele (i + II. sorok)	28 047	0	45 479
2.	Pénzügyileg rendezett bevételek (1+2+3+4+5)	0	0	0
3.	1 Közhasznú célra, működtetésre kapott támogatás	0	0	0
4.	a alapítótól	0	0	0
5.	b központi költségvetéstől	0	0	0
6.	c helyi önkormányzattól	0	0	0
7.	d társadalombiztosítótól	0	0	0
8.	e egyéb 1%	200	0	251
9.	f továbbutalási céllal kapott	0	0	0
10.	2 Pályázati úton elnyert támogatás	23 868	0	38 727
11.	3 Közhasznú tevékenységből származó bevétel	1 210	0	3 164
12.	4 Tagdíjból származó bevétel	2 562	0	3 054
13.	5 Egyéb bevétel	207	0	283
14.	II Pénzbevételt nem jelentő bevételek	0	0	0
15.	B. Vállalkozási tevékenység bevétele (1. + 2.)	0	0	0
16.	1 Pénzügyileg rendezett bevételek	0	0	0
17.	2 Pénzbevételt nem jelentő bevételek	0	0	0
18.	C. Tényleges pénzbevételek (A/1 + B/1)	0	0	0
19.	D Pénzbevételt nem jelentő bevételek (A/II + B/2)	0	0	0
20.	E. Közhasznú tevékenység ráfordításai (1.+ 2.+ 3.+4.)	34 263	0	38 727
21.	1. Ráfordításként érvényesíthető kiadások	33 369	0	29 501
22.	Ebből továbbutalt támogatás	0	0	0
23.	2. ráfordítást jelentő eszközváltozások	0	0	0
24.	3. ráfordítást jelentő elszámolások	894	0	826
25.	4. ráfordításként nem érvényesíthető kiadások	0	0	0
26.	F. Vállalkozási tevékenység ráfordításai	0	0	0
27.	1. ráfordításként érvényesíthető kiadások	0	0	0
28.	2. ráfordítást jelentő eszközváltozások	0	0	0
29.	3. ráfordítást jelentő elszámolások	0	0	0
30.	4. ráfordításként nem érvényesíthető kiadások	0	0	0
31.	G. Tárgyévi pénzügyi eredmény (+ - 1. + - 2.)	- 6 216	0	15 152
32.	1. Közhasznú tevékenység tárgyévi pénzügyi eredménye (A./I.-E./1.-E./4.)	- 6 216	0	15 152
33.	2. Vállalkozási tevékenység tárgyévi pénzügyi eredménye (B./I.-F./1.-F./4.)	0	0	0
34.	H. Nem pénzben realizált eredmény (+ - 1. + - 2.)	0	0	0
35.	1. Közhasznú tevékenység nem pénzben realizált eredménye (A./II. - E./2. - E./3.)	0	0	0
36.	2. Vállalkozási tevékenység nem pénzben realizált eredménye (B./2. - F./2. - F./3.)	0	0	0
37.	I. Adózás előtti eredmény (B./1 - F./1.) + - H/2.	- 6 216	0	15 152
38.	J. Fizetendő társasági adó	-	0	0
39.	H Tárgyévi eredmény	- 6 216	0	15 152
40.	1. Közhasznú tevékenység tárgyévi eredménye (A./I.+A./II)-(E./1+E./2+E/3)	- 6 216	0	15 152
41.	2. Vállalkozási tevékenység tárgyévi eredménye	0	0	0

C) A vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatás:

	2007.	2008.	Változás (adatok e Ft-ban)
Induló tőke	20	20	0
Tőkeváltozás/eredmény	12 346	6 130	Tartalékba helyezve -6 216
Tartalék	2 456	8 688	+ 6 232
Tárgyévi eredmény	-6 216	+ 15 152	+ 8 936

Az egyesület vagyona (tárgyi eszközök, immateriális javak):

FORD Fiesta 1,25-ös autó (2000), Számítógép és nyomtató (2002), AFICIO 1018 D fénymásoló (2003), Számítógép IBM 5 db (2003, 2004, 2006), Egyesületi irodához bútorok (2003, 2006), Laptop ASUS (2006), Számítógépes programok (2004, 2006, 2007, 2008) Spirálozó (2006), FAX (2006), SAMSUNG fénymásoló (2006), Projektor, vetítővászon (2008)

Pályázati támogatások fel nem használt része után képzett tartalék kimutatása:

Megnevezés	A támogatás			
	teljes összege (Eft)	2008.12.31-ig befolyt (Eft)	2008.12.31-ig felhasznált (Eft)	2008.12.31. tartalék (Eft)
NCA 2008 évi Civil önszerveződés	2 490	2 490	830	1 660
NCA 2008 évi Erdélyi konferencia	1 030	1 030	0	1 030
NCA 2008 évi Működési	1 500	1 500	1 062	438
NCA 2008 évi Tanulmányút	400	400	0	400
NCA 2008 évi Hírlevél	741	741	200	541
HEFOP 2.2 2005-2007 továbbképzés	2 032	1 661	2 032	-371
OFA 2006-2008 Humán erőforrás fejlesztés	4 952	4 283	4 952	-669
OFA 2008. Kommunikáció	3 000	2 174	3 000	-826
TÁMOP-1.4.1. 2008-2010	50 000	12 500	3 475	9 025
Módszertan	700	350	700	-350
MTFSZ	2 190	0	2 190	-2190
összesen	69 035	27 129	18 441	8 688

E) Kimutatás a kapott támogatásokról:**Pályázati támogatások:**

Megnevezés	A támogatás teljes összege (Eft)	ebből 2008-ban befolyt (Eft)
NCA 2007 évi Hírlevél	850	850
NCA 2007 évi II. k. Erdélyi tap.cs.	480	480
NCA 2008 évi Civil önszerveződés	2 490	2 490
NCA 2008 évi Erdélyi konferencia	1 030	1 030
NCA 2008 évi Működési	1 500	1 500
NCA 2008 évi Tanulmányút	400	400
NCA 2008 évi Hírlevél	741	741
HEFOP 2.2 2005-2007 továbbképzés	2 032	0
	2005-ben 388 2006-ban 488 2007-ben 786	
HEFOP 1.3.1 2006-2008 Nők munkavállalása elősegítése	24 106	6 462
	2006-ban 7 077 2007-ben 10 567	
HEFOP 2.2.1 Retúr	9 606	7 165
	2007-ben 2 402	
OFA 2006-2008 Humán erőforrás fejlesztés	4 952	1 244
	2006-ban 1 238 2007-ben 1 801	
OFA 2008. Kommunikáció	3 000	2 174
TÁMOP-1.4.1. 2008-2010	50 000	12 500
Népfőiskolai Társaság – „A művelődés hete – ...”	700	700
Kecskemét Megyei Jogú Város	90	90
Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés – Működési	250	250
Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés – Lakiteleki konf.	200	200
Munkaügyi Központ	450	450
Módszertan	700	350
MTFSZ	2 190	0
összesen	112 162	39 077

ken 306 fő vett részt, közülük 184 falu és tanyagondnok egyesületünkből

- Hazai 3 napos szakmai tapasztalatcsere keretében Baranya megyében jártunk látóúton 62 fővel

- Lezártuk a vérnyomásmérő szűrőprogramot 30 tanyagondnokkal

- Ismerkedő találkozó térségünkből az új falu- és tanyagondnokokkal

Nemzetközi kapcsolatok építése:

- Vajdasági kapcsolatok, önkormányzati és civil határ menti együttműködések erősítése: NCA támogatásával szakmai programot, szakmai konferenciát rendeztünk Kishegyesen a falugondnokos települések testvértelepüléseinek a szolgálatok vajdasági elterjesztése érdekében

- A kishegyesi Női Fórum tagjai részt vettek Családi napunkon

- Erdélyi civil kapcsolatok építése, falugondnokságok indításának segítése, szakmai út Erdélybe

Fejlesztési programok:

- Lezárult A nők munkaerőpiacra való visszatérésének ösztönzése” HEFOP 1.3.1. pályázati program, melyet 6 településsel közösen szerveztünk Harkakötönyben, Fülöpházán, Fülöpjakabon, Ordason, Kunbaracson, Újszilváson

- HEFOP 2.2.6. RETÚR pályázat indítása „Szenvedélybeteg-aktív életre segítése” címmel a KARITÁSZ Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő egyesülettel közösen bonyolított programunk eredményesen lezárult.

- Országos Foglalkoztatási Közalapítvány által támogatott két programunk, valamint a Magyar Népfőiskolai Társaság kiírásában bonyolódó pályázati programok befejeződtek.

- TÁMOP 1.4.1 Európai Unió pályázati programot kezdtünk 8 településsel együttműködésben (Szank, Csólyospálos, Kiskunmajsa, Kisszállás, Borota, Balástya, Csengele, Ópusztaszer)

Módszertan:

Egyesületünk pályázati partnerként a Dél-alföldi Régióban a falugondnoki módszertani feladatokat 2008. július 1-től.

- Szakmai tanácsadás induló szolgálatoknak
- Szakmai programok véleményezése
- Szakértőként közreműködés szakmai ellenőrzéseken a Közigazgatási Hivatal és a városi jegyzők felkérésére

- Szakmai együttműködések ösztönzése

A fenti szolgáltatásokban nem csak a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének tagjai részesültek.

Egyesületünk az alapító okiratban foglalt közhasznú céloknak megfelelően végezte tevékenységét a 2008. évben.

Az egyesület Közgyűlése a közhasznúsági jelentést 2009. február 11-én megtárgyalta és elfogadta.

Frieberth Gábor elnök
hitelesítő: Seres Ferenc,
a Felügyelő Bizottság elnöke

Gyógynövénytar

Vadgesztenye (Aesculus hippocastanum)

Népies neve: bokrétafa, lógesztenye
A növény leírása:

A vadgesztenyefélék családjába tartozik. Tizenöt faja létezik. Hazája Elő-Ázsia és a Balkán-félsziget. Megtalálható utak mentén, parkokban, temetőben. Hazánk egyik közkedvelt dísfaja. Virágja fürtös virágzatot alkot.

Mire jó?

Az eszcin jótékony hatással van az erekre, különösen a vénákra, éppen ezért gyakran alkalmazzák visszérbántalmak, lábszárfekély és vérkeringési zavarok esetén. A kéregből nyert eszkulin fényvédő krémek gyakori alkotórésze. A leveleket hagyományosan ízületi bántalmak enyhítésére használják. Külsőleg régóta használják fekélyek és bőrbetegségek kezelésére, aranyér ellen pedig ülőfürdőként.

Hogyan használjuk?

Tea: 3 dl forró vízzel forrázunk le 1 teáskanálnyi szárított vadgesztenyelevelet, majd 8-10 perc elteltével szűrjük le. Mézzel édesíthető. Tinktúra: 100 ml 38 %-os pálinkához keverjük 2 evőkanálnyi szárított és porított vadgesztenyelevelet és 2 evőkanálnyi vadgesztenye-

lisztet, majd légmentesen zárjuk le, és hagyjuk állni 10 napig. Ezt követően szűrjük le, és sötét üvegben tároljuk. Fájó, sajgó ízületekre alkalmazzuk bedörzsölő-szerként. Pép: 2 evőkanálnyi vadgesztenyelisztet keverjük össze 2 evőkanálnyi búzaliszttel, és adjunk hozzá annyi 10 %-os étkezési ecetet, hogy kenhető péppé váljon. Fájó, sajgó ízületekre adható. Fürdő: 2 evőkanálnyi szárított és porított vadgesztenyelevelet és 2 evőkanálnyi vadgesztenyelisztet forrázunk le 3 dl forrásban lévő vízzel, majd 8-10 perc után szűrjük le, a főzetet öntsük a fürdővízhez. Visszér, aranyér esetén jótékony kúra. Terméséből a vénákat erősítő, visszérbántalmak ellen alkalmazott gyógyszereket állít elő a gyógyszeripar, a drogvonatot (eszcin) homeopátiás gyógyszerkészítményekben is megtalálható.

Jó tudni!

A vadgesztenyelevélből készült teát vese- és májbetegségek esetén, valamint várandósság és szoptatás ideje alatt ne fogyasszuk! A plazmaproteinekhez kötődő eszcin más gyógyszerek megkötését akadályozhatja. Egyes adatok szerint a gyermekeknél gyomor-bélrendszeri irritáció lépett fel a mag és a héj darabkáinak fogyasztását követően.

Babaköszöntő

Alt Norbert gyulai tanyagondnoknak Ádám nevű fia született 2008. szeptember 3-án. Húsvétkor (2009 április 12-én) született Csányi Imre szatymazi tanyagondnok Imre nevű, valamint egyesületünk munkatársának Fazekasné Endre Évának Gábor nevű kisfia. Gratulálunk!

Szegedi malőr

Tanyagondnoki munkánk miatt naponta Szegedre járunk szakorvoshoz, kórházba, klinikára, ügyintézés céljából, így szembesülünk milyen nehéz csúcsforgalomban közlekedni, de még annál is nehezebb parkolót találni közel persze az adott intézmény bejáratához, hogy a nehezen mozgó idős hölgynek vagy férfinak ne kelljen sokat gyalogolnia a bejáratig. Ezért sokszor kénytelenek vagyunk tilos helyen, vagy mentőparkolóban megállni, és mindig csak reménykedhetünk, hogy mire visszaérünk, az autót még ott fogjuk találni.

De a múltkor egy hasonló esetről bizony nem volt ott a tanyagondno-

ki autó, mire visszaértünk. Elvitték! Hiába volt a kocsí mindkét oldalán a felirat, a szigorú felügyelők könyörtelenek voltak és elvontatták a tanyagondnoki járművet. A várakozó betegeket vissza kellett kísérni a rendelőbe, amíg taxival a „kiváltó” állomásra eljutottunk és jó borsos összegért az autót, amivel a munkánkat végeztük visszakaptuk.

És együttműködés helyett még örülhetünk, hogy csak elszállították, és nem büntettek meg bennünket. Hát ez van! Tehát vigyázzunk, mert van, aki nem elnéző velünk!

Kovácsné Kacz Erika
tanyagondnok, Röske

DUNA-TISZA KÖZI FALUGONDNOKI HÍRLEVÉL

Kiadja:

a Falugondnokok

Duna-Tisza Közi Egyesülete

e-mail: info@falugondnoksag.hu

honlap: www.falugondnoksag.hu

iroda: 6000 Kecskemét, Ipoly u. 1/A

Telefonszám:

06-76/507-543

Fax: 06-76/507-544

Szerkeszti:

Borzák Tibor, Csörsz Zelenák Katalin

Tóth Márta, Moiskó Csilla,

Tördelő: **Almási László**

Rajz: **Vida Ágnes**

Engedélyszám: 2.9/776-1/2006

Nyomda: Print 2000, Kecskemét

Megjelent a Szociális és Munkaügyi Minisztérium valamint a Nemzeti Civil Alapprogram és az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával.

